

La població resident en establiments col·lectius. 2011

Les idees clau

- L'1% de la població de Catalunya resideix en establiments col·lectius
- L'edat mitjana de les dones és de 79,3 anys i la dels homes, de 57,7 anys
- Una de cada cinc persones de 90 anys i més resideix en establiments col·lectius
- Diversitat de perfils sociodemogràfics segons el tipus d'establiment
- Les residències de gent gran: una població amb predomini de dones
- Alta presència d'estrangers en les institucions penitenciàries
- Institucions militars: homes, joves i de gran mobilitat
- L'edat mitjana de la població que resideix en institucions per a persones amb discapacitat o d'assistència social és de 42,2 anys
- Institucions religioses: una població molt qualificada

Enquesta de col·lectius 2011

La informació de la població que resideix en establiments col·lectius s'obté de l'Enquesta de col·lectius, que forma part del conjunt d'operacions que constitueixen el Cens de població i habitatges 2011. El cens va dirigit a les persones que resideixen tant en habitatges familiars com en establiments col·lectius (hotels, residències de persones grans, casernes, convents...). Atès que els establiments col·lectius presenten unes característiques específiques, es van investigar mitjançant una operació de camp independent.

La població objecte d'estudi de l'Enquesta de col·lectius és el conjunt d'establiments col·lectius de tot el territori de Catalunya que tenen almenys un resident en la data de la referència censal, l'1 de novembre del 2011. L'enquesta permet determinar el nombre i el tipus d'establiments col·lectius en aquesta data de referència. També informa de les característiques demogràfiques bàsiques de les persones que hi viuen, com ara el sexe, l'edat, l'estat civil, el lloc de naixement, la nacionalitat, lloc de residència fa un any, el nivell d'instrucció i la relació amb l'activitat.

L'1% de la població de Catalunya resideix en establiments col·lectius

El Cens de població i habitatges 2011 registra 2.012 establiments col·lectius a Catalunya, amb un increment relatiu del 13% durant el decenni 2001-2011. L'any 2011, 75.710 persones residien en establiments col·lectius, que representaven l'1% de la població total de Catalunya.

Les raons per les quals la població resideix en establiments col·lectius són diverses. En alguns casos pot ser conseqüència d'una elecció; en d'altres, d'una necessitat. Per a algunes persones la permanència en aquests establiments és temporal; en canvi, per a d'altres l'estada és de llarga durada. En conseqüència, la composició d'aquests establiments resulta molt diferent, tant pel que fa al nombre dels residents com a les seves característiques demogràfiques.

El col·lectiu més nombrós és el format per la gent gran (amb 47.988 persones), que viu en residències i representa el 63,4% del total

d'habitants en establiments col·lectius. El segon grup en importància numèrica correspon a les institucions penitenciàries (amb 10.258 persones), seguit de les institucions per a persones amb discapacitat o d'assistència social a la infància o a la joventut (amb 6.978 persones). Aquests tres tipus d'establiments reuneixen el 86,1% del total de la població resident en col·lectius. Les institucions sanitàries (3.490 persones), les religioses (1.900 persones), les militars (1.099 persones) i altres tipus d'establiments —que inclouen entre altres els residents en hotels, pensions i residències de treballadors (3.997 persones)—són minoritaris, ja que només agrupen el 13,9% de població.

Característiques de la població que resideix en establiments col·lectius. Catalunya. 2011

	Nombre d'establiments	%	Població	%	Edat mitjana	Índex de masculinitat	% estrangers	% població de 65 anys i més
Residències de gent gran	906	45,0	47.988	63,4	84,4	35	0,6	96,6
Institucions penitenciàries	13	0,7	10.258	13,5	37,3	1326	46,1	0,7
Institucions per a discapacitats o d'assistència social	282	14,0	6.978	9,2	42,2	132	5,8	8,0
Institucions sanitàries	38	1,9	3.490	4,6	68,9	111	2,0	57,6
Institucions religioses	123	6,1	1.900	2,5	68,3	33	10,7	65,8
Institucions militars	9	0,5	1.099	1,5	28,5	860	10,9	0,0
Altres establiments col·lectius	641	31,9	3.997	5,3	48,1	127	21,5	25,7
Total	2.012	100	75.710	100	70,3	71	8,8	67,8

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE

L'edat mitjana de les dones és de 79,3 anys i dels homes, de 57,7 anys

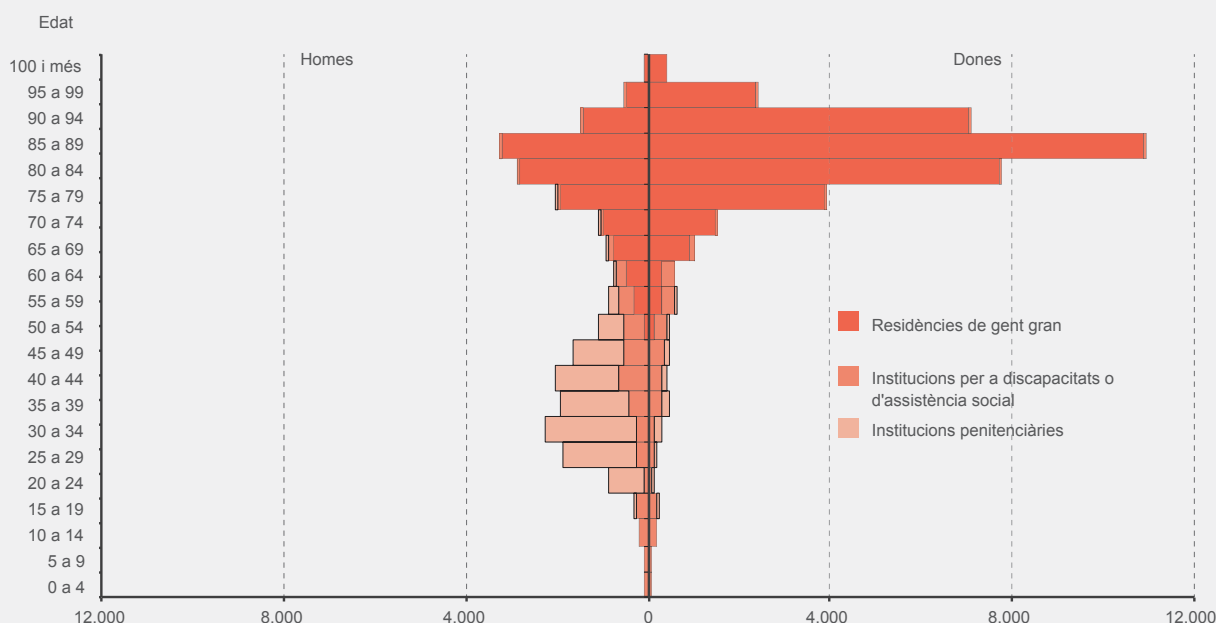
L'estructura per sexe i edat de la població que viu en col·lectius presenta una distribució molt irregular. Aquestes diferències són, per una banda, el resultat de la diversitat de tipus d'establiments que componen aquest grup de població i, per l'altra, de les distintes etapes del cicle vital de les persones en les quals pot produir-se la seva institucionalització.

En conjunt, la població que resideix en aquests establiments és majoritàriament femenina i amb una alta proporció de persones grans: més de la meitat de les persones són dones (58,4%) i el

51,5% tenen 80 i més anys. L'edat mitjana del conjunt és de 70,3 anys.

La distribució de les dones segons l'edat resulta força desequilibrada, ja que el 68,5% de les dones tenen una edat superior als 79 anys, amb una edat mitjana al voltant dels 80 anys. Pel que fa a la població masculina, és més jove que la femenina i presenta una distribució per edat més regular. Així, el 57,2% dels homes són menors de 65 anys i la seva edat mitjana és de 57,7 anys.

Estructura de la població que viu en establiments col·lectius segons principals establiments. Catalunya. 2011

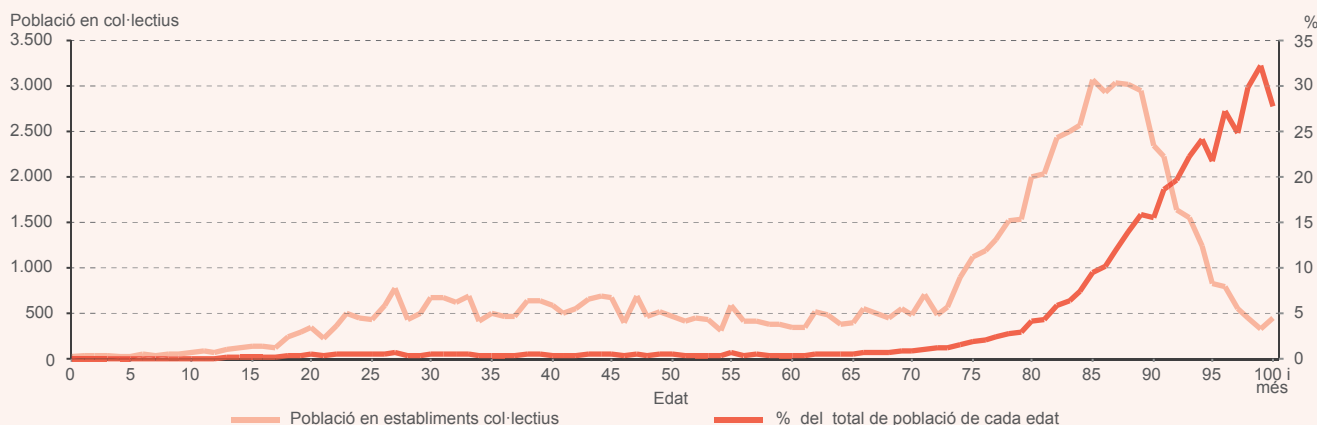
Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Una de cada cinc persones de 90 anys i més resideix en establiments col·lectius

La població en habitatges col·lectius representa l'1 per cent del total de la població catalana. La seva pauta de residència en els establiments varia amb l'edat. Durant la infància i primera joventut, la proporció que viu en aquest establiments és molt reduïda. A partir dels primers anys de la vida adulta s'incrementa

i és a partir dels 65 anys quan l'augment és més accentuat. A les edats més avançades s'obtenen els valors màxims; així el 20,5% de les persones de 90 anys i més resideixen en aquests establiments. La residència en col·lectius va associada a l'envelliment i per això és més freqüent al final de vida.

Població en establiments col·lectius segons edat i percentatge respecte a la població. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Diversitat de perfils sociodemogràfics segons el tipus d'establiment

Les característiques associades a les persones que viuen en aquests establiments tenen relació amb l'estructura per sexe i edat dels seus membres. El fet que estiguin formades per un alt percentatge de persones grans, especialment dones, incideix de manera significativa en el perfil sociodemogràfic que caracteritza aquests habitatges.

Les dones són majoritàriament vídues (57,1%), el 96,6% van néixer a Espanya i un 2,8% tenen la nacionalitat estrangera. Hi ha un alt percentatge de persones sense estudis o que no saben llegir o escriure (47,6%) i hi predominen les persones jubilades (86%).

El fet que els homes siguin més joves fa que tinguin

característiques diferents respecte a les dones. La població masculina, pel que fa a la declaració de l'estat civil, és majoritàriament soltera (55,2%). El 81,7% dels homes va néixer a Espanya, només el 49,4% estan jubilats i es registra una alta proporció de població de nacionalitat estrangera (17,2%). El nivell d'estudis assolit és superior al registrat en les dones: la proporció d'homes amb estudis secundaris és del 33,3% i amb estudis superiors, del 6%. Aquestes diferències tan marcades responen a les característiques pròpies del tipus d'establiments col·lectius on resideixen. Així cal tenir en compte que hi ha més presència de dones a les residències de gent gran i més presència d'homes a les institucions penitenciàries.

Població en establiments col·lectius segons el nivell d'instrucció i el sexe. Percentatges. Catalunya. 2011

	Sense estudis			Primària			Secundària			Superior		
	homes	dones	total	homes	dones	total	homes	dones	total	homes	dones	total
Residències de gent gran	43,6	50,8	48,9	28,2	27,3	27,5	23,5	18,7	19,9	4,8	3,2	3,6
Institucions penitenciàries	11,8	15,2	22,8	23,1	8,3	26,5	44,0	65,8	45,6	4,7	10,7	5,1
Institucions per a discapacitats o d'assistència social	64,1	63,7	64,0	22,5	18,9	20,9	12,1	13,2	12,6	1,3	4,2	2,5
Institucions sanitàries	26,5	39,3	32,6	26,0	22,9	24,5	43,5	32,7	38,4	3,9	5,1	4,5
Institucions religioses	14,0	8,1	9,5	5,0	19,5	15,9	20,2	37,8	33,5	60,8	34,6	41,1
Institucions militars	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	82,4	60,6	80,1	17,6	39,4	19,9
Altres establiments col·lectius	11,8	12,0	11,9	23,1	20,2	21,8	52,8	48,7	51,0	12,3	19,2	15,3
Total	35,0	47,6	42,4	25,7	25,7	25,7	33,3	21,5	26,4	6,0	5,2	5,5

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE

Les residències de gent gran: una població amb predomini de dones

La població resident en centres per a la gent gran constitueix el grup més nombrós del conjunt de col·lectius, amb 47.988 persones.

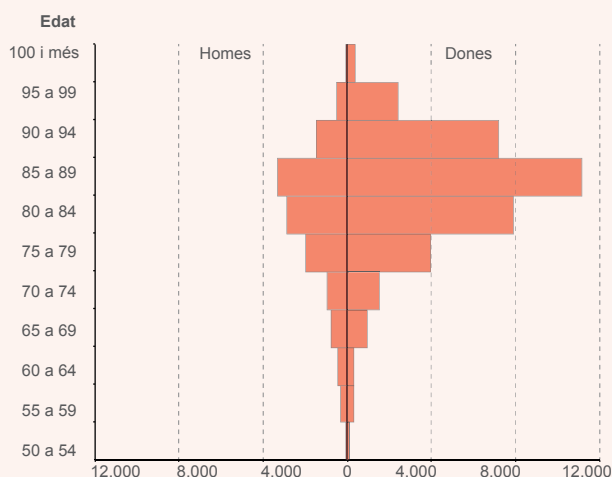
Aquest col·lectiu està format per una població amb predomini de dones, ja que gairebé tres de cada quatre persones són dones. L'esperança de vida més elevada de les dones, la solitud en edats avançades com a conseqüència de la viduïtat, el deteriorament de la salut i la pèrdua d'autonomia personal al final de vida expliquen la presència majoritària d'aquest sector de població en aquest tipus d'establiments.

A partir dels 50 anys, es poden trobar els primers jubilats residint en centres per a la gent gran. El nombre de persones s'incrementa amb l'edat fins al grup entre els 85 i els 89 anys, amb un màxim de 14.126 persones. A partir del 90 anys disminueix per l'efecte

de la mortalitat. En aquestes edats els desequilibris entre els sexes s'accentuen: l'indicador de masculinitat entre els nonagenaris és de 20 homes per cada 100 dones. En conjunt, la població de 65 anys i més representa el 96,6% del total d'aquest col·lectiu i això es reflecteix en la seva edat mitjana, que és de 84,4 anys.

El perfil sociodemogràfic associat a l'estructura per edat i sexe correspon a persones majoritàriament vídues (59,8%), com a resultat de l'alta presència de dones grans, de nacionalitat espanyola (99,4%) i jubilades (96,0%). Respecte al nivell educatiu assolit, registren un alt percentatge de persones sense estudis o que no saben llegir o escriure (48,9%).

Estructura de la població que viu en residències de gent gran. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

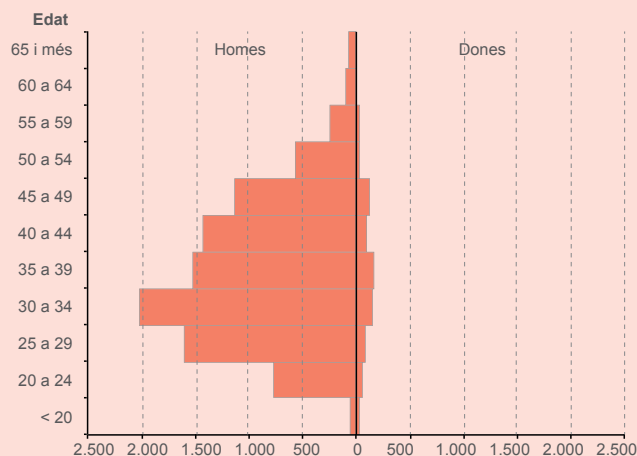

Alta presència d'estrangers en les institucions penitenciàries

A les institucions penitenciàries catalanes resideixen 10.258 persones, que representen el 13,5% de la població que viu en establiments col·lectius. Aquest grup és majoritàriament masculí (93%) i jove: el 89% tenen edats compreses entre els 20 i 50 anys. L'edat mitjana és de 37,3 anys.

En aquest col·lectiu predominen les persones solteres (63,2%), una mica més de la meitat (52,5%) han nascut a Espanya i, també, es caracteritza per una alta presència de persones de nacionalitat estrangera, que representen el 46,1% del total de les persones que viuen a les presons. En relació amb el nivell educatiu, el 45,6% han assolit els estudis secundaris; el 26,5% els primaris; el 22,8% no tenen estudis i el 5,1% registren estudis superiors.

Estructura de la població que viu en institucions penitenciàries. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

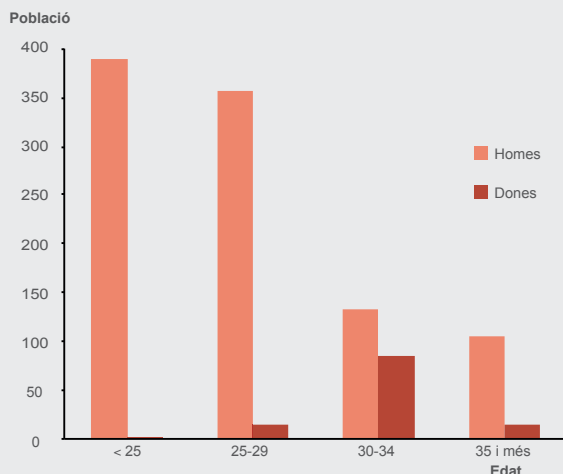

Institucions militars: homes, joves i de gran mobilitat

L'any 2011 residien en institucions militars 1.099 persones, que representaven l'1,5% del total de persones que vivien en establiments col·lectius. Aquest grup es caracteritza per presentar un perfil sociodemogràfic molt particular: està format principalment per homes (89,6%), majoritàriament joves —ja que el 87,8% tenen edats compreses entre els 20 i 34 anys— i amb una edat mitjana de 28,5 anys. El 73,7% són persones solteres, ocupades (95,8%), el 22,5% van néixer a l'estranger i el 10,9% tenen nacionalitat estrangera.

Majoritàriament, les persones d'aquest col·lectiu han assolit estudis secundaris (80,1%) i un 19,9%, estudis d'ensenyament superior. Una altra característica és la seva alta mobilitat: l'anàlisi del lloc de residència mostra que un any abans del cens, el 46,8% d'aquestes persones residien en una província diferent de la de l'any 2011.

Població que viu en institucions militars segons edat i sexe. Catalunya. 2011

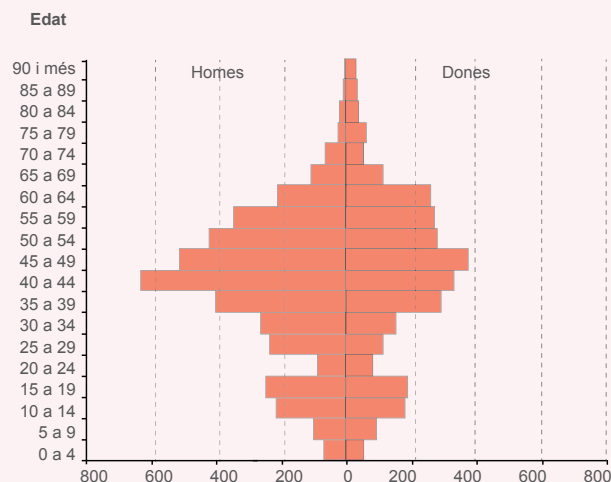

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

L'edat mitjana de la població que resideix en institucions per a persones amb discapacitat o d'assistència social és de 42,2 anys

Aquest col·lectiu és el tercer en importància numèrica. En aquests establiments resideixen 6.978 persones, de les quals el 57% són homes. Per edats, és un grup format per un 10,2% de menors de 15 anys, un 81,8% d'edats compreses entre els 15 i 64 anys i un 8% de persones de 65 i més anys. L'edat mitjana és de 42,2 anys. La majoria de persones d'aquest col·lectiu són solteres (94,2%), nascudes a Espanya (93,9%) i només el 5,9% declaren estar ocupades.

Estructura de la població que viu en institucions per a discapacitats o d'assistència social. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

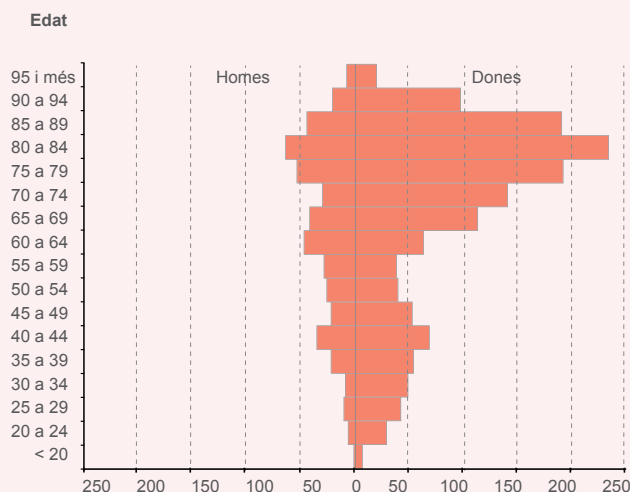

Institucions religioses: una població molt qualificada

El perfil demogràfic correspon a una població femenina i envellida. Així s'aprecia en indicadors, com ara l'índex de masculinitat, amb 32,7 homes per cada 100 dones, i en l'edat mitjana que és de 68,3 anys.

Entre les característiques d'aquest col·lectiu destaquen el predomini de persones nascudes a Espanya (88,5%); la moderada presència de població de nacionalitat estrangera (10,7%) i la majoria de persones jubilades (62,2%). En conjunt, el nivell d'estudis és elevat, ja que el 41,1% ha assolit estudis superiors. L'estructura educativa és diferencial per sexe i les majors disparitats es troben a l'extrem superior d'aquest tipus de piràmide. En el cas dels homes, el 60,8% disposen d'una titulació superior mentre que entre les dones, el percentatge és del 34,6%.

Estructura de la població que viu en institucions religioses. Catalunya. 2011

Font: Idescat, a partir del Cens de població i habitatges 2011 de l'INE.

Per a més informació:

<http://www.idescat.cat/cat/poblacio/censos2011/>

idescat Població Economia Societat Territori Idescat mapa web contacte

Població > Censos de població i habitatges 2011

Cens de població i habitatges 2011

1. Metodologia dels Censos 2011
2. Xifres dels Censos de població i habitatges a 01.11.2011
3. Resultats i calendari de difusió
4. Enllaços

Aquesta pàgina monogràfica presenta les principals característiques dels Cens de població i habitatges 2011. La informació genèrica sobre els diferents censos que s'han portat a terme a Catalunya es pot trobar a l'apartat de [Cens de població i habitatges](#).

Els Cens de població i habitatges 2011 són una operació estadística d'àmbit estatal, duta a terme per primera vegada per mandat europeu. La data de referència és l'1 de novembre de 2011. Els Cens de població i habitatges 2011 són una operació estadística d'àmbit estatal, duta a terme per primera vegada per mandat europeu. La data de referència és l'1 de novembre de 2011. Els Cens de població i habitatges 2011 són una operació estadística d'àmbit estatal, duta a terme per primera vegada per mandat europeu. La data de referència és l'1 de novembre de 2011.

1. Metodologia dels Censos 2011

El model censal que ha seguit l'INE per a l'elaboració a Espanya dels Censos de població i habitatges 2011, que combina l'aprofitament del registre administratiu amb l'enquesta per mostreig i el recompte de municipis, com a registre de població consolidat ha permès realitzar un cens d'aquestes característiques.

Així, el Cens de població i habitatges de l'any 2011 té tres pilars bàsics:

- Estadístiques de població
  - Estructura de la població
    - Padró municipal d'habitants
    - Cens de població
      - Sexe, edat i estat civil
      - Lloc de naixement
      - Nacionalitat
      - Estudis
      - Cens lingüístic
      - Relació amb l'activitat econòmica
      - Població en establiments col·lectius
    - Estimacions de població
    - Fecunditat de la població femenina
    - Mobilitat espacial de la població
    - Llocs i famílies
    - Fluxos de població
    - Projeccions de població
    - Projeccions de població

Glossari

Establiment col·lectiu: L'establiment col·lectiu és un habitatge destinat a ser ocupat per un grup de persones sotmeses a una autoritat o un règim comú que no es basa en vincles familiars o de convivència.

Es consideren els següents tipus d'establiments col·lectius:

- residències de gent gran
- hospitals psiquiàtrics o de llarga estada
- institucions per a persones amb discapacitat
- institucions d'assistència social a la infància, joventut...
- institucions religioses (monestirs, abadies...)
- establiments militars (casernes...)
- institucions penitenciàries (presons, centres de menors...)
- altres tipus de col·lectius (hotels o anàlegs, residències de treballadors...)

Índex de masculinitat: Quocient entre el total de població masculina i el total de població femenina. S'expressa en tant per cent.

Nivell d'instrucció (agregat):

- **Sense estudis.** Comprèn les persones que no saben llegir o escriure en cap idioma i les persones que en saben, però que van anar a l'escola menys de cinc anys. Aquesta última categoria equival als 'estudis primaris incomplets' de la Classificació nacional d'educació (CNED).
- **Educació primària.** Comprèn les persones que van anar a l'escola cinc anys o més sense completar els estudis d'EGB, ESO o batxillerat elemental; o tenen el certificat d'escolaritat o d'estudis primaris.
- **Educació secundària.** Comprèn les persones que han acabat els estudis d'EGB, ESO, batxillerat elemental, batxillerat superior, BUP, batxillerat LOGSE, COU, PREU, FP de grau mig, FPI, oficialia industrial o equivalent.
- **Educació superior.** Comprèn les persones que han acabat els estudis d'FP de grau superior, FPII, mestria industrial o equivalent, diplomatura universitària, arquitectura o enginyeria tècniques, tres cursos d'una llicenciatura, enginyeria o arquitectura, una llicenciatura, un grau universitari, un màster oficial universitari o el doctorat.